

CHIẾN LƯỢC XANH VÀ KHẢ NĂNG TIẾP CẬN THỊ TRƯỜNG QUỐC TẾ CỦA DOANH NGHIỆP DỆT MAY VIỆT NAM: VAI TRÒ TRUNG GIAN CỦA ĐỔI MỚI SÁNG TẠO SINH THÁI VÀ TÁC ĐỘNG ĐIỀU TIẾT CỦA ÁP LỰC THỂ CHẾ

From green strategies to international market access: the mediating role of eco-innovation and moderating effect of institutional pressure in Vietnamese apparel and textile industry

TRẦN XUÂN PHÚC
NGÔ THỊ NGỌC ANH
ĐỖ ANH ĐỨC

A nghiên cứu này khám phá mối quan hệ giữa các chiến lược xanh và khả năng tiếp cận thị trường quốc tế của doanh nghiệp dệt may Việt Nam, với vai trò trung gian của đổi mới sáng tạo sinh thái và tác động điều tiết của áp lực thể chế. Dựa trên khung lý thuyết tích hợp từ lý thuyết thể chế, năng lực động và quản lý chuỗi cung ứng xanh, nghiên cứu thu thập dữ liệu từ 305 doanh nghiệp dệt may xuất khẩu và áp dụng phương pháp PLS-SEM. Kết quả cho thấy chỉ có các chiến lược xanh chủ động (hợp tác chiến lược và quản lý rủi ro) tác động tích cực đến đổi mới sáng tạo sinh thái, trong khi chiến lược tuân thủ không có tác động đáng kể. Đổi mới sáng tạo sinh thái đóng vai trò trung gian hoàn toàn chuyển hóa các chiến lược xanh chủ động thành khả năng tiếp cận thị trường quốc tế. Áp lực thể chế vừa tác động trực tiếp đến đổi mới sinh thái, vừa tăng cường hiệu quả của các chiến lược chủ động. Nghiên cứu đóng góp vào lý thuyết bằng cách phân biệt tác động của các loại chiến lược xanh và làm rõ cơ chế chuyển đổi từ chiến lược thành lợi thế cạnh tranh quốc tế.

Từ khóa: áp lực thể chế, dệt may, đổi mới sáng tạo sinh thái, thị trường quốc tế.

This research examines how green strategies affect international market access in Vietnamese apparel and textile firms through eco-innovation and institutional pressure. Using data from 305 exporting apparel and textile enterprises and PLS-SEM analysis, we found that only proactive strategies (green cooperation and risk management) positively impact eco-innovation, while compliance strategies do not. Eco-innovation fully mediates the relationship between proactive strategies and international market access. Institutional pressure both directly affects eco-innovation and strengthens the effect of proactive strategies. The research contributes by distinguishing impacts of different green strategies and revealing how environmental strategies transform into international competitive advantage.

Keywords: institutional pressure, apparel and textile, eco-innovation, international market.

Trần Xuân Phúc, ThS., Đại học Kinh tế Quốc dân; Ngô Thị Ngọc Anh, TS., Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (tác giả liên hệ); Đỗ Anh Đức, PGS.TS., Đại học Kinh tế quốc dân.